

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ตำรวจกับการควบคุมฝูงชน
ชื่อผู้เขียน : ร้อยตำรวจโทจาดรนต์ บุษปะเกษ
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์
ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จิรโชค วีระสัย ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ สุรพันธ์ ทับสุวรรณ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิมล พุทธิพิธ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง อำนาจหน้าที่ บทบาท แนวความคิด วิธีการของตำรวจในการควบคุมฝูงชน และศึกษานโยบาย แนวคิด ตลอดจนการดำเนินการที่เหมาะสมในการควบคุมฝูงชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมถึงผลกระทบต่อสังคมในการควบคุมฝูงชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้อง มาอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแต่ละครั้ง

กำหนดขอบเขตของการวิจัย นับตั้งแต่หลังการเกิดเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ เมื่อวันที่ 17-18 พฤษภาคม พ.ศ. 2535 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยพิจารณาจากเหตุการณ์การควบคุมฝูงชนที่น่าสนใจ สำหรับการศึกษาดังกล่าว และหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะพิจารณาจากโครงสร้างหน้าที่ กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ต่างๆที่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการดำเนินการควบคุมฝูงชน

การศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เอกสารจากหน่วยงานในสังกัดกรมตำรวจที่รับผิดชอบในการควบคุมฝูงชน จากข่าวหนังสือพิมพ์

เพื่อศึกษาข้อเท็จจริง ทักษะคิด แนวความคิดเห็น และ จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปอยู่ใน
สถานการณ์การชุมนุมของฝูงชน โดยร่วมอยู่ในการควบคุมฝูงชนแต่ละครั้งก็นำมาทำ
การศึกษา รวมทั้งการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม
ฝูงชนแต่ละครั้ง นำมาประมวลเป็นข้อมูลเพื่อทำการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

- 1) อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมฝูงชนนั้น ยังไม่
มีกฎหมายเฉพาะกำหนดอำนาจหน้าที่ และความผิดสำหรับผู้ชุมนุมที่กระทำผิดกฎหมาย
- 2) การปฏิบัติตามทฤษฎี หลักการ แนวความคิด และวิธีการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ที่เหมาะสมในการใช้ควบคุมฝูงชนนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ และสิ่งแวดล้อมต่างๆใน
การชุมนุม ขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติว่าจะนำแนวความคิด และวิธีการใดมาใช้ในสถานการณ์
ดังกล่าว ซึ่งอาจจะใช้หลายวิธีการในการดำเนินการได้
- 3) ในส่วนผลกระทบของสังคม ต่อการดำเนินการควบคุมฝูงชนของเจ้าหน้าที่
ตำรวจ ปรากฏกระแสของสังคมออกมาหลากหลาย ทั้งการสนับสนุน และต่อต้าน ซึ่ง
เปรียบเสมือนกระจกสองด้านซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสีย